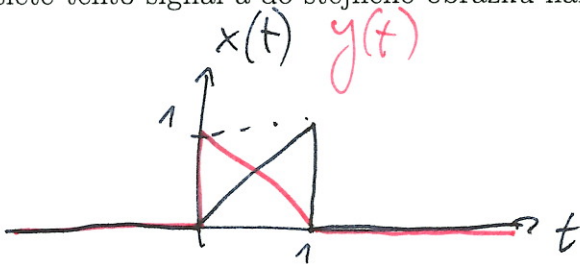

Semestrální zkouška ISS, řádný termín, 9.1.2019, skupina A

Login: ..... Příjmení a jméno: ..... Podpis: .....
(prosím čitelně!)

Příklad 1 Signál se spojitým časem je dán jako: $x(t) = \begin{cases} t & \text{pro } 0 \leq t \leq 1 \\ 0 & \text{jinde} \end{cases}$

Nakreslete tento signál a do stejného obrázku nakreslete signál $y(t) = x(-t+1)$

Příklad 2 Periodický signál s diskrétním časem má periodu $N = 4$. Jedna perioda obsahuje vzorky $x[0] = 3, x[1] = -3, x[2] = 1, x[3] = 1$

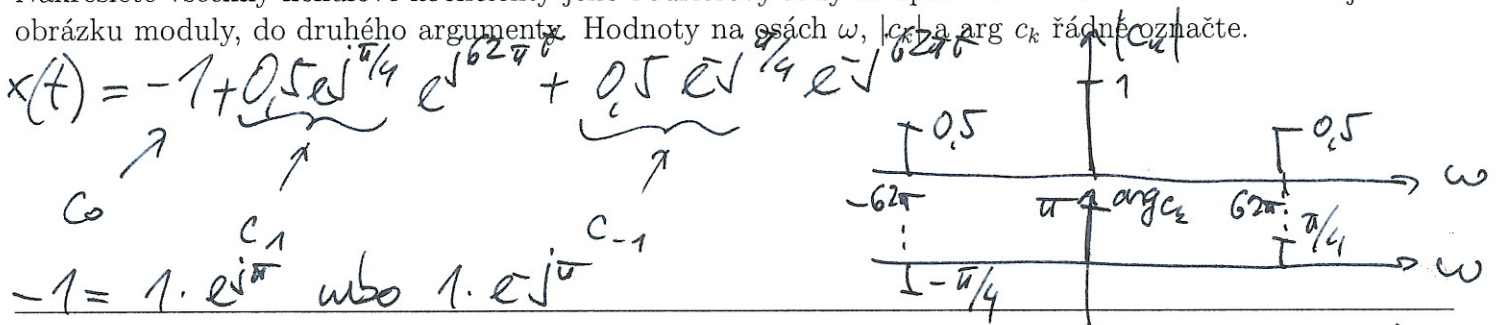
Určete střední výkon tohoto signálu.

$$P_s = \frac{1}{N} \sum_{n=0}^{N-1} x^2[n] = \frac{3^2 + (-3)^2 + 1^2 + 1^2}{4} = 5$$

$$\omega_s = 62\pi \text{ rad/s}$$

Příklad 3 Signál se spojitým časem je dán jako $x(t) = -1 + \cos(62\pi t + \frac{\pi}{4})$

Nakreslete všechny nenulové koeficienty jeho Fourierovy řady na správné kruhové frekvence — do jednoho obrázku moduly, do druhého argumenty. Hodnoty na osách $\omega, |c_k|$ a $\arg c_k$ řádně označte.

Příklad 4 Fourierova řada komplexní exponenciály $x(t) = \sqrt{18} e^{j(16\pi t + \frac{3\pi}{4})}$ má pouze jeden nenulový koeficient: $c_{x,1} = \sqrt{18} e^{j\frac{3\pi}{4}}$. Určete ve složkovém tvaru koeficient $c_{y,1}$ předběhnutého signálu:

$$y(t) = x(t + \frac{1}{8})$$

$$c_{y,1} = c_{x,1} \cdot e^{+jk\omega_0 \tau} = \sqrt{18} \cdot e^{j\frac{3\pi}{4}} \cdot e^{j \cdot 16\pi \cdot \frac{1}{8}} = \sqrt{18} e^{j(\frac{3\pi}{4} + 2\pi)} = -3 + 3j$$

Příklad 5 Nakreslete výsledek konvoluce dvou signálů se spojitým časem: $y(t) = x_1(t) * x_2(t)$.

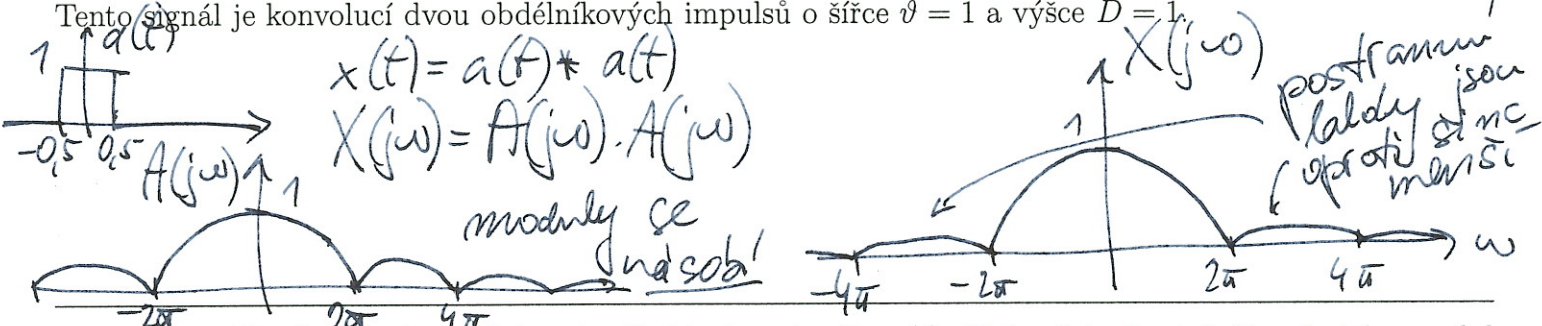
$x_1(t) = \begin{cases} 1 & \text{pro } 0 \leq t \leq 1 \\ 0 & \text{jinde} \end{cases}$ a $x_2(t) = \begin{cases} 1 & \text{pro } 0 \leq t \leq 1 \\ \delta(t+2) & \text{pro } t = -2 \\ 0 & \text{jinde} \end{cases}$ *Dirac ≈ kopírka!*

$\delta(t)$ označuje Diracův impuls.

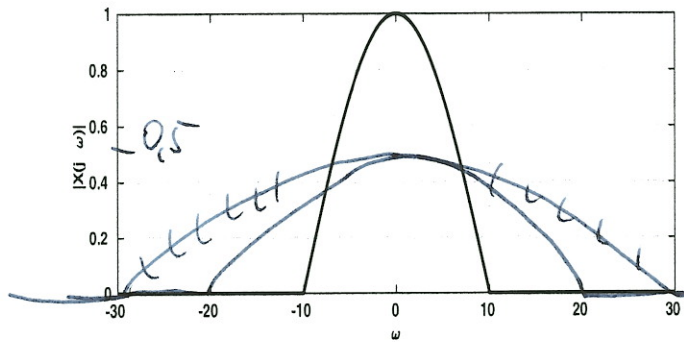

Příklad 6 Je dán trojúhelníkový signál $x(t) = \begin{cases} t+1 & \text{pro } -1 \leq t \leq 0 \\ -t+1 & \text{pro } 0 < t \leq 1 \\ 0 & \text{jinde} \end{cases}$

Nakreslete průběh modulu jeho spektrální funkce. Hodnoty na osách ω a $X(j\omega)$ řádně označte. Pomůcka: Tento signál je konvolucí dvou obdélníkových impulsů o šířce $\vartheta = 1$ a výšce $D = 1$.

Příklad 7 Na obrázku je modul spektrální funkce signálu $x(t)$. Nakreslete do stejného obrázku modul spektrální funkce zrychleného signálu $x(2t)$

$x(t) \rightarrow x(mt)$
 $X(j\omega) \rightarrow \frac{1}{m} X(j\frac{\omega}{m})$
 zkrácení "z poměrem" nebo "rozšíření"

Příklad 8 Převeďte diferenciální rovnici systému se spojitým časem

$$\frac{d^2x(t)}{dt^2} + 0.5 \frac{dx(t)}{dt} + 0.4x(t) = \frac{d^2y(t)}{dt^2} - 0.2 \frac{dy(t)}{dt} - 0.1y(t) \text{ na přenosovou funkci.}$$

$$X(s)s^2 + 0.5X(s)s + 0.4X(s) = Y(s)s^2 - 0.2Y(s)s - 0.1Y(s)$$

$$X(s)[s^2 + 0.5s + 0.4] = Y(s)[s^2 - 0.2s - 0.1]$$

$$H(s) = \frac{Y(s)}{X(s)} = \frac{s^2 + 0.5s + 0.4}{s^2 - 0.2s - 0.1}$$

Příklad 9 Napište přenosovou funkci **nestabilního** systému se spojitým časem 2. řádu (maximální mocnina proměnné s může být tedy 2).

Podmínka stability $\text{Re}(p_{1,2}) < 0$ (póly vlevo). Pro nestabilitu systém je tedy nutné umístit póly vpravo. V čitateli může být cokoli. Póly můžete dát kam chcete a mohou být reálné nebo komplexně sdružené.

$$H(s) = \frac{s^2 + 8s + 88}{(s-1)(s-2)} = \frac{s^2 + 8s + 88}{s^2 - 3s + 2}$$

Příklad 10 Navrhněte postup, jak experimentálně zjistit impulsní odezvu skutečného systému se spojitým časem (např. elektrického obvodu nebo mechanické soustavy).

- 1) Vybrat systém nějakým, fyzikálním a velkým (velký el. impuls) a změřit reakci na výstupu v čase.
- 2) Proměřit frekvencí charakteristiku a pomocí IDFT ji převést do časové oblasti.

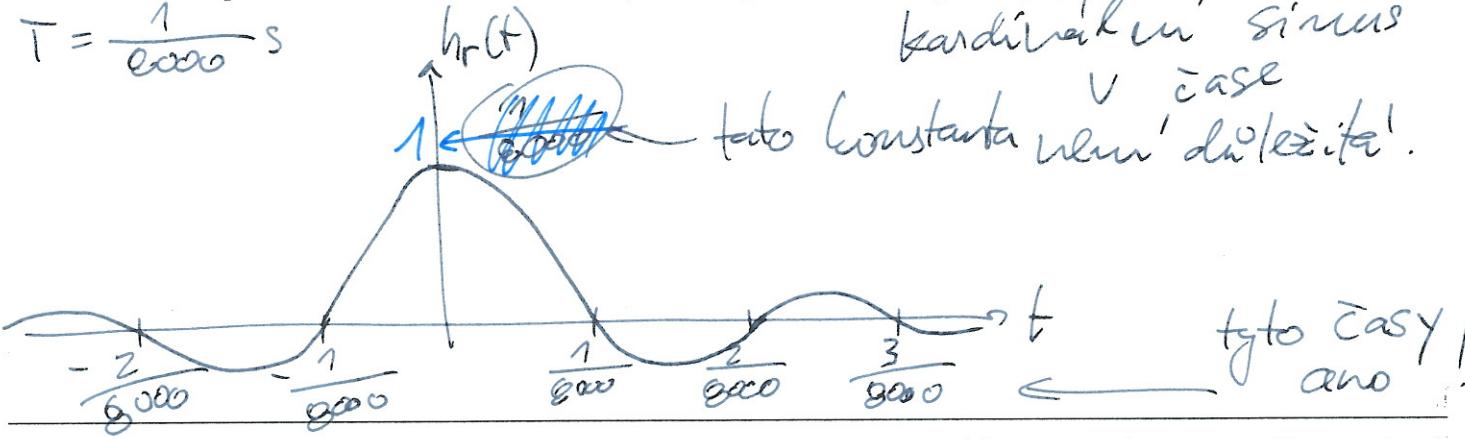
Příklad 11 Mikrofon AKG PS 5 je schopen snímat frekvence až do 20kHz. Uveďte, jakou minimální vzorkovací frekvenci je nutné použít pro vzorkování signálu z tohoto mikrofonu tak, aby nedocházelo k aliasingu.

$F_{smin} = 40 \text{ kHz}$

(z požadavků tedy asi 44,1 nebo 48 kHz) ← toto již v odpovědi být nemusí.

Příklad 12 Nakreslete impulsní odezvu ideálního rekonstrukčního filtru pro signály vzorkované na vzorkovací frekvenci $F_s = 8000 \text{ Hz}$. Pomůcka: Pozor, tato impulsní odezva je se spojitým časem.

$T = \frac{1}{8000} \text{ s}$

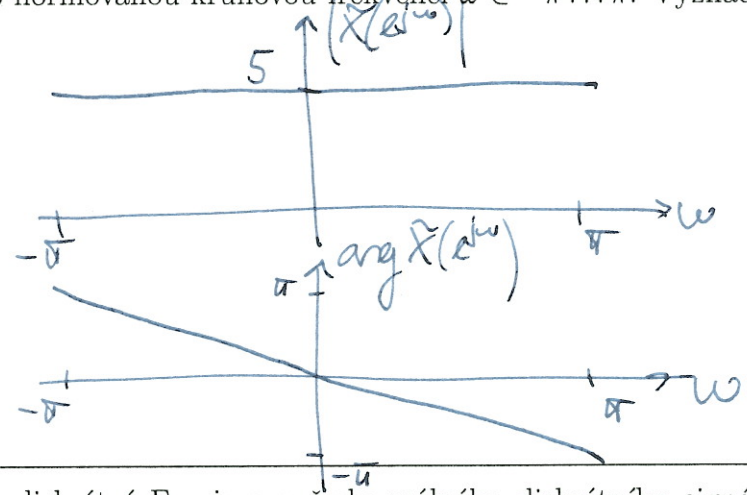

Příklad 13 Signál s diskretním časem má jediný nenulový vzorek: $x[1] = 5$, všechny ostatní jsou nulové. Vypočtete jeho Fourierovu transformaci s diskretním časem $\tilde{X}(e^{j\omega})$ a nakreslete její modulovou i argumentovou část (do dvou obrázků pod sebou) pro normovanou kruhovou frekvenci $\omega \in -\pi \dots \pi$. Vyznačte důležité hodnoty na ose ω i na svislých osách.

$$\tilde{X}(e^{j\omega}) = \sum_{n=-\infty}^{\infty} x[n] e^{-j\omega n} =$$

$$= x[1] \cdot e^{-j\omega} = 5e^{-j\omega}$$

modul: 5
argument: $-\omega$

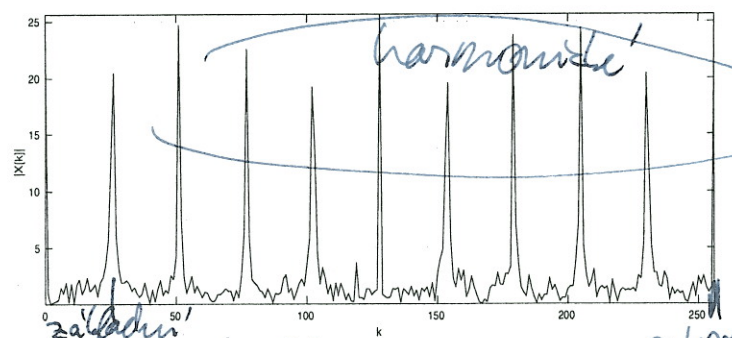

Příklad 14 V tabulce jsou uvedeny hodnoty diskretní Fourierovy řady reálného diskretního signálu s periodou $N = 8$. Doplňte chybějící hodnoty.

k	0	1	2	3	4	5	6	7
$\tilde{X}[k]$	5	-3	$1+j$	-2	1	-2	$1-j$	-3

$\tilde{X}[k] = \tilde{X}^*[N-k]$

Příklad 15 Na obrázku je výstup diskretní Fourierovy transformace pro diskretní signál o délce $N = 512$. Je zobrazen modul pro hodnoty k od 0 do 256. Vzorkovací frekvence byla $F_s = 8000 \text{ Hz}$. Z obrázku vyplývá, že signál byl periodický. Vysvětlete proč a vypočtete, jaká je jeho základní perioda v sekundách.

$f_1 = \frac{26}{256} \cdot 8000 = 600 \text{ Hz}$
 perioda $T_1 = \frac{1}{f_1} = \frac{1}{600} = 2,5 \text{ ms}$

$\approx 4000 \text{ Hz}$
 $F_s/2$

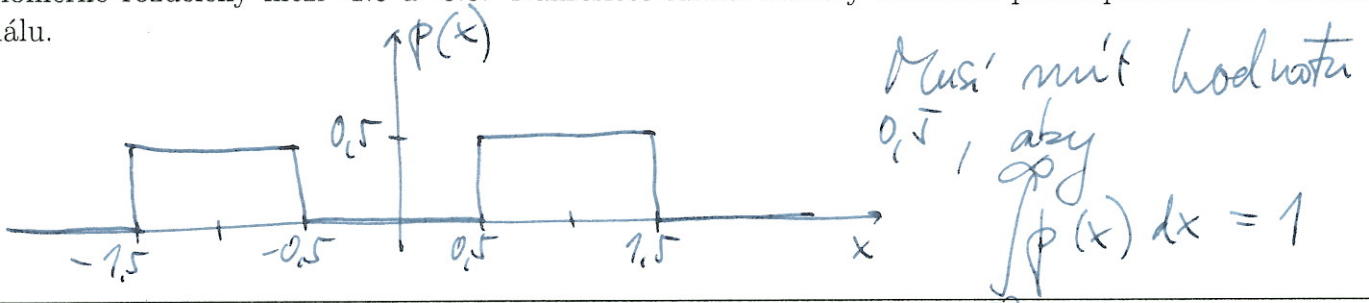
Příklad 16 Vypočítejte střední výkon libovolné báze diskretní Fourierovy transformace $b[n] = e^{jk\frac{2\pi}{N}n}$.

Báze je periodická s N , takže

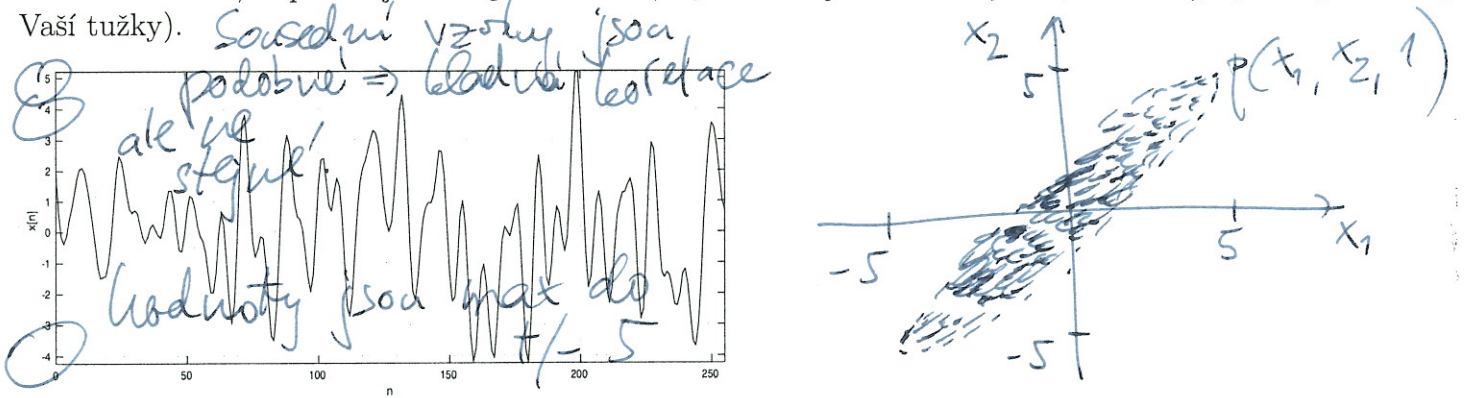
$$P_s = \frac{1}{N} \sum_{n=0}^{N-1} |b[n]|^2 = \frac{1}{N} \sum_{n=0}^{N-1} |e^{jk\frac{2\pi}{N}n}|^2 = \frac{1}{N} \sum_{n=0}^{N-1} 1 = \frac{N}{N} = \underline{\underline{1}}$$

abs. hodnota je vždy 1!

Příklad 17 Stacionární a ergodický náhodný signál s diskretním časem má stejný počet kladných i záporných hodnot. Kladné hodnoty jsou rovnoměrně rozděleny mezi 0.5 a 1.5. Záporné hodnoty jsou rovnoměrně rozděleny mezi -1.5 a -0.5. Nakreslete funkci hustoty rozdělení pravděpodobnosti takového signálu.

Příklad 18 Nakreslete, jak bude přibližně vypadat sdružená funkce hustoty rozdělení pravděpodobnosti $p(x_1, x_2, k)$ náhodného signálu na obrázku pro sousední vzorky (tedy $k = 1$) a krátce zdůvodněte. Pomůcka: funkce bude 2D, doporučuji osu x_1 vodorovně, x_2 svisle a jako hodnoty stupně šedi (příp. stupně barvy Vaší tužky).

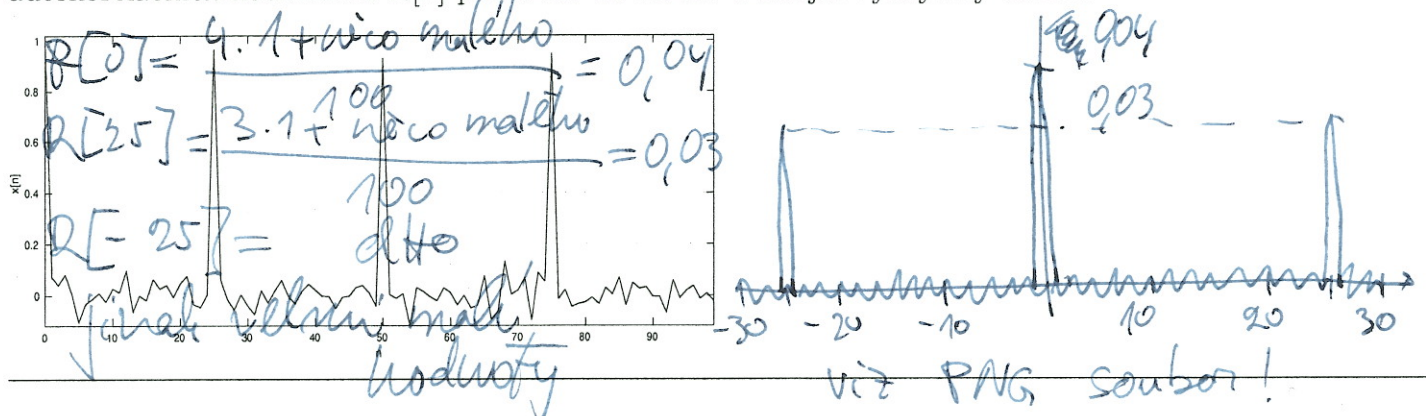
Příklad 19 Hodnoty diskretního signálu jsou od -100 do 100. Kvantizér je porouchaný a pro všechny vstupní vzorky dává hodnotu kvantovaného signálu $x_q[n] = 0$. Vypočítejte poměr signálu ke kvantovacímu šumu (SNR), hodnotu uveďte v dB.

chyba kvantování: $e[n] = x[n] - x_q[n] = x[n] \dots$ tedy původní signál

$$SNR = 10 \log_{10} \frac{P_x}{P_e} = 10 \log_{10} \frac{P_x}{P_x} = 10 \log_{10} 1 = \underline{\underline{0 \text{ dB}}}$$

stejná hustota

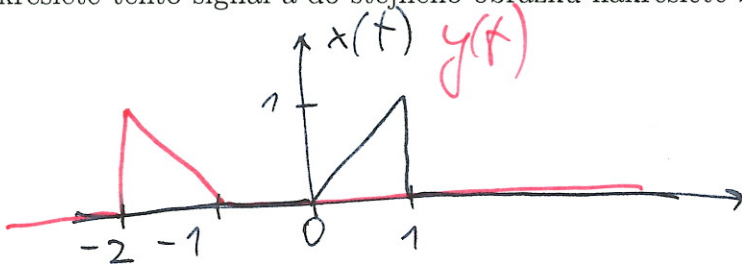
Příklad 20 Na obrázku je diskretní náhodný signál o délce $N = 100$. Nakreslete přibližný průběh jeho autokorelačních koeficientů $R[k]$ pro k od -30 do 30. Použijte vychýlený odhad.

Semestrální zkouška ISS, řádný termín, 9.1.2019, skupina B

Login: ..... Příjmení a jméno: ..... Podpis: .....
(prosím čitelně!)

Příklad 1 Signál se spojitým časem je dán jako: $x(t) = \begin{cases} t & \text{pro } 0 \leq t \leq 1 \\ 0 & \text{jinde} \end{cases}$
Nakreslete tento signál a do stejného obrázku nakreslete signál $y(t) = x(-t - 1)$

Příklad 2 Periodický signál s diskrétním časem má periodu $N = 4$. Jedna perioda obsahuje vzorky $x[0] = 3, x[1] = 3, x[2] = 1, x[3] = 1$
Určete střední výkon tohoto signálu. viz A

$$P_s = \frac{3^2 + 3^2 + 1^2 + 1^2}{4} = \underline{\underline{5}}$$

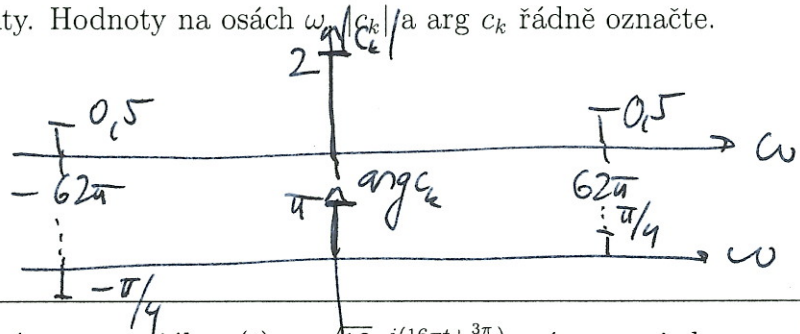
Příklad 3 Signál se spojitým časem je dán jako $x(t) = -2 + \cos(62\pi t + \frac{\pi}{4})$
Nakreslete všechny nenulové koeficienty jeho Fourierovy řady na správné kruhové frekvence — do jednoho obrázku moduly, do druhého argumenty. Hodnoty na osách $\omega, |c_k|$ a $\arg c_k$ řádně označte.

viz A

$$c_0 = -2$$

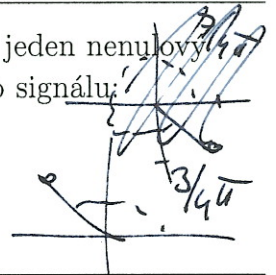
$$c_1 = 0,5 e^{j\pi/4}$$

$$c_{-1} = 0,5 e^{-j\pi/4}$$

Příklad 4 Fourierova řada komplexní exponenciály $x(t) = \sqrt{18}e^{j(16\pi t + \frac{3\pi}{4})}$ má pouze jeden nenulový koeficient: $c_{x,1} = \sqrt{18}e^{j\frac{3\pi}{4}}$. Určete ve složkovém tvaru koeficient $c_{y,1}$ předběhnutého signálu: $y(t) = x(t + \frac{1}{4})$ viz A

$$c_{y,1} = \sqrt{18} e^{j(\frac{3\pi}{4} + 16\pi \cdot \frac{1}{4})} = \sqrt{18} e^{j(\frac{3\pi}{4} + 4\pi)} = \underline{\underline{-3 + 3j}}$$

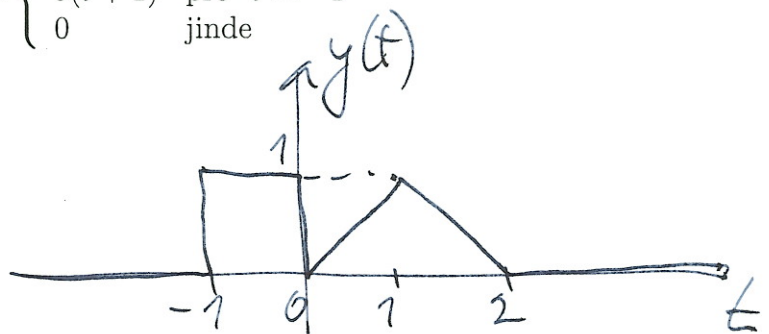
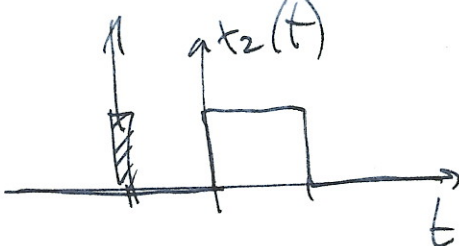

Příklad 5 Nakreslete výsledek konvoluce dvou signálů se spojitým časem: $y(t) = x_1(t) * x_2(t)$.

$$x_1(t) = \begin{cases} 1 & \text{pro } 0 \leq t \leq 1 \\ 0 & \text{jinde} \end{cases} \quad \text{a} \quad x_2(t) = \begin{cases} 1 & \text{pro } 0 \leq t \leq 1 \\ \delta(t+1) & \text{pro } t = -1 \\ 0 & \text{jinde} \end{cases}$$

viz A

$\delta(t)$ označuje Diracův impuls.

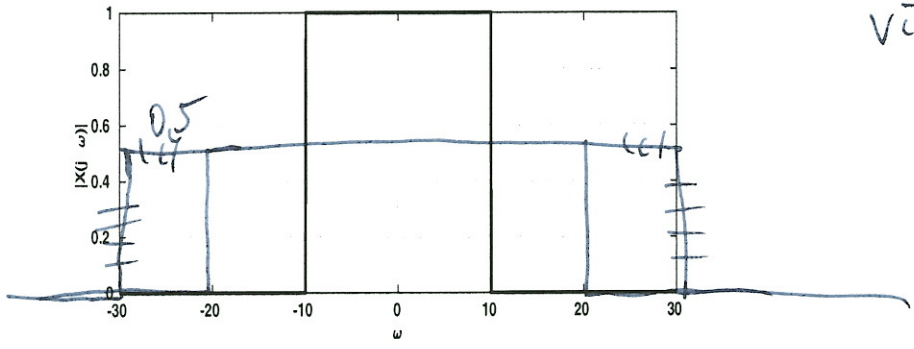

Příklad 6 Je dán trojúhelníkový signál $x(t) = \begin{cases} t+1 & \text{pro } -1 \leq t \leq 0 \\ -t+1 & \text{pro } 0 < t \leq 1 \\ 0 & \text{jinde} \end{cases}$

Nakreslete průběh modulu jeho spektrální funkce. Hodnoty na osách ω a $X(j\omega)$ řádně označte. Pomůcka: Tento signál je konvolucí dvou obdélníkových impulsů o šířce $\vartheta = 1$ a výšce $D = 1$.

viz A

Příklad 7 Na obrázku je modul spektrální funkce signálu $x(t)$. Nakreslete do stejného obrázku modul spektrální funkce zrychleného signálu $x(2t)$

viz A

Příklad 8 Převedte diferenciální rovnici systému se spojitým časem

$$\frac{d^2x(t)}{dt^2} + 0.1 \frac{dx(t)}{dt} + 0.2x(t) = \frac{d^2y(t)}{dt^2} - 0.2 \frac{dy(t)}{dt} - 0.1y(t)$$

viz A

$$H(s) = \frac{s^2 + 0.1s + 0.2}{s^2 - 0.2s - 0.1}$$

Příklad 9 Napište přenosovou funkci **nestabilního** systému se spojitým časem 2. řádu (maximální mocnina proměnné s může být tedy 2).

viz A

$H(s) = \dots\dots\dots$

Příklad 10 Navrhněte postup, jak experimentálně zjistit impulsní odezvu **skutečného** systému se spojitým časem (např. elektrického obvodu nebo mechanické soustavy).

viz A

Příklad 11 Mikrofon AKG PS 5 je schopen snímat frekvence až do 20kHz. Uveďte, jakou minimální vzorkovací frekvenci je nutné použít pro vzorkování signálu z tohoto mikrofonu tak, aby nedocházelo k aliasingu.

$F_{smin} = \dots\dots\dots$ Hz

viz A

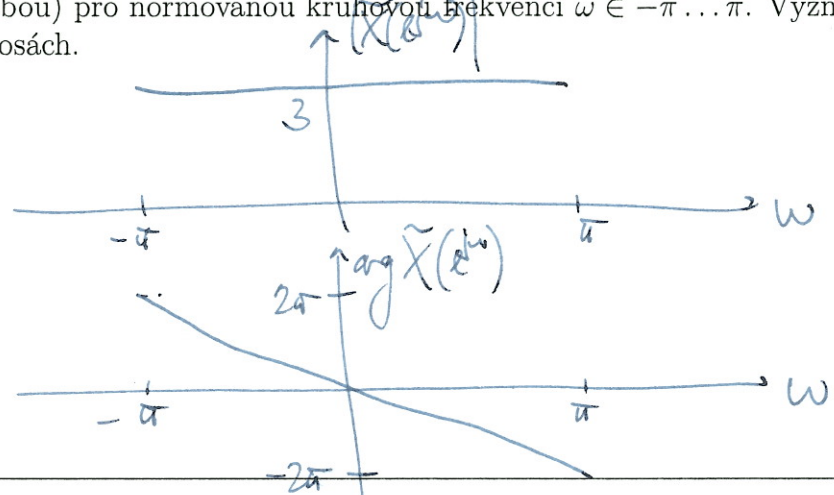
Příklad 12 Nakreslete impulsní odezvu ideálního rekonstrukčního filtru pro signály vzorkované na vzorkovací frekvenci $F_s = 8000$ Hz. Pomůcka: Pozor, tato impulsní odezva je se spojitým časem.

viz A

Příklad 13 Signál s diskretním časem má jediný nenulový vzorek: $x[2] = 3$, všechny ostatní jsou nulové. Vypočtete jeho Fourierovu transformaci s diskretním časem $\tilde{X}(e^{j\omega})$ a nakreslete její modulovou i argumentovou část (do dvou obrázků pod sebou) pro normovanou kruhovou frekvenci $\omega \in -\pi \dots \pi$. Vyznačte důležité hodnoty na ose ω i na svislých osách.

viz A

modul: 3
argument: -2ω

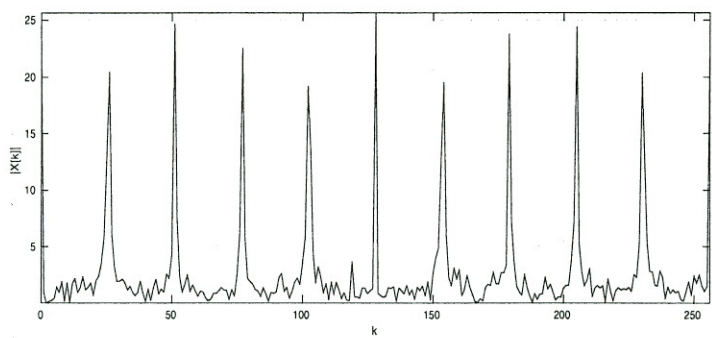

Příklad 14 V tabulce jsou uvedeny hodnoty diskretní Fourierovy řady reálného diskretního signálu s periodou $N = 8$. Doplňte chybějící hodnoty.

k	0	1	2	3	4	5	6	7
$\tilde{X}[k]$	5	-3	$1+j$	-2	1	-2	$1-j$	-3

$$\tilde{X}[k] = \tilde{X}^*[N-k]$$

Příklad 15 Na obrázku je výstup diskretní Fourierovy transformace pro diskretní signál o délce $N = 512$. Je zobrazen modul pro hodnoty k od 0 do 256. Vzorkovací frekvence byla $F_s = 4000$ Hz. Z obrázku vyplývá, že signál byl periodický. Vysvětlete proč a vypočtete, jaká je jeho základní perioda v sekundách.

viz A

$$f_1 = \frac{26}{256} \cdot 2000 \text{ Hz} = 200 \text{ Hz}$$
$$T_1 = \frac{1}{f_1} = \frac{1}{200} = \underline{\underline{5 \text{ ms}}}$$

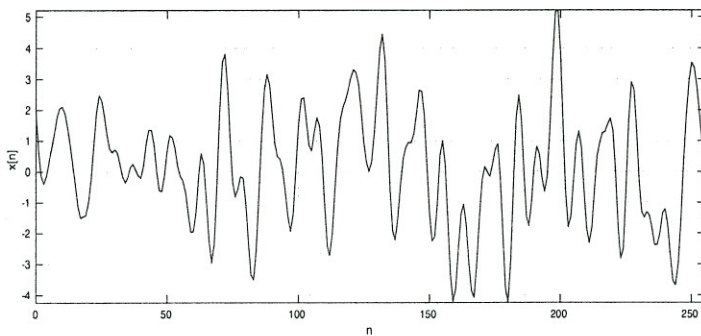
Příklad 16 Vypočítejte střední výkon libovolné báze diskrétní Fourierovy transformace $b[n] = e^{jk\frac{2\pi}{N}n}$. B

viz A

Příklad 17 Stacionární a ergodický náhodný signál s diskrétním časem má stejný počet kladných i záporných hodnot. Kladné hodnoty jsou rovnoměrně rozděleny mezi 0.5 a 1.5. Záporné hodnoty jsou rovnoměrně rozděleny mezi -1.5 a -0.5. Nakreslete funkci hustoty rozdělení pravděpodobnosti takového signálu.

viz A

Příklad 18 Nakreslete, jak bude přibližně vypadat sdružená funkce hustoty rozdělení pravděpodobnosti $p(x_1, x_2, k)$ náhodného signálu na obrázku pro sousední vzorky (tedy $k = 1$) a krátce zdůvodněte. Pomůcka: funkce bude 2D, doporučuji osu x_1 vodorovně, x_2 svisle a jako hodnoty stupně šedi (příp. stupně barvy Vaší tužky). Použijte vychýlený odhad.

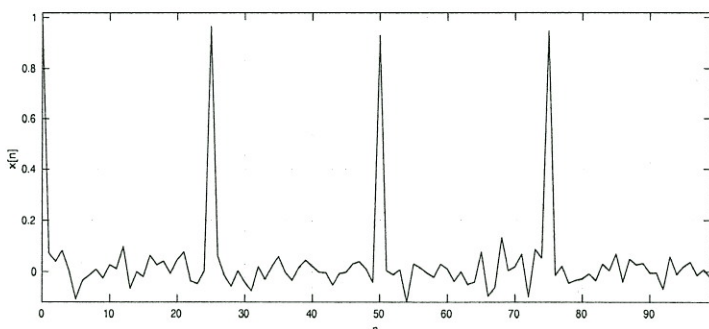

viz A

Příklad 19 Hodnoty diskrétního signálu jsou od -100 do 100. Kvantizér je porouchaný a pro všechny vstupní vzorky dává hodnotu kvantovaného signálu $x_q[n] = 0$. Vypočítejte poměr signálu ke kvantovacímu šumu (SNR), hodnotu uveďte v dB.

viz A

Příklad 20 Na obrázku je diskrétní náhodný signál o délce $N = 100$. Nakreslete přibližný průběh jeho autokorelačních koeficientů $R[k]$ pro k od -30 do 30.

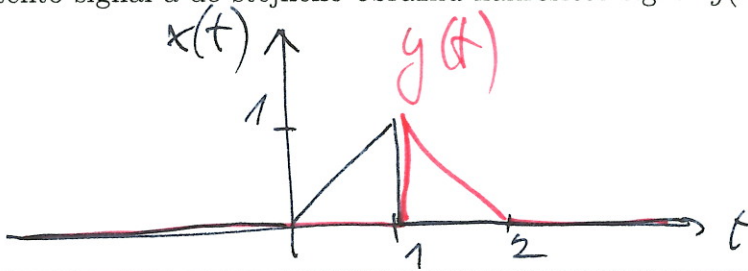
viz A

Semestrální zkouška ISS, řádný termín, 9.1.2019, skupina C

Login: ..... Příjmení a jméno: ..... Podpis: .....
(prosím čitelně!)

Příklad 1 Signál se spojitým časem je dán jako: $x(t) = \begin{cases} t & \text{pro } 0 \leq t \leq 1 \\ 0 & \text{jinde} \end{cases}$
Nakreslete tento signál a do stejného obrázku nakreslete signál $y(t) = x(-t+2)$

Příklad 2 Periodický signál s diskrétním časem má periodu $N = 4$. Jedna perioda obsahuje vzorky $x[0] = 3, x[1] = -2, x[2] = 1, x[3] = -1$
Určete střední výkon tohoto signálu. viz A

$$P_s = \frac{3^2 + (-2)^2 + 1^2 + (-1)^2}{4} = \underline{\underline{3,75}}$$

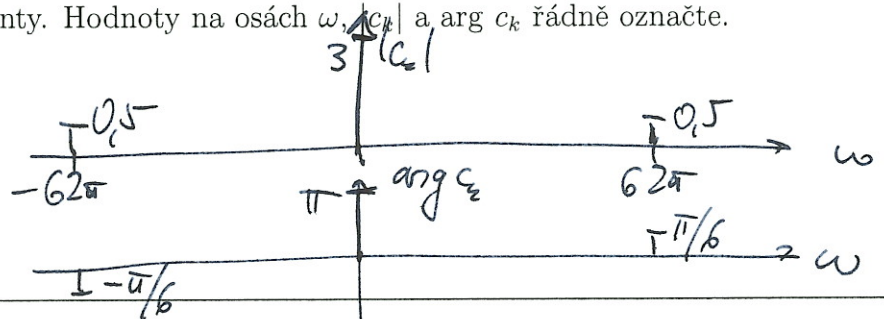
Příklad 3 Signál se spojitým časem je dán jako $x(t) = -3 + \cos(62\pi t + \frac{\pi}{6})$
Nakreslete všechny nenulové koeficienty jeho Fourierovy řady na správné kruhové frekvence — do jednoho obrázku moduly, do druhého argumenty. Hodnoty na osách $\omega, |c_k|$ a $\arg c_k$ řádně označte.

viz A

$$c_0 = -3$$

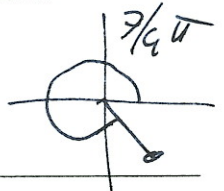
$$c_1 = 0,5 e^{j\pi/6}$$

$$c_{-1} = 0,5 \cdot e^{-j\pi/6}$$

Příklad 4 Fourierova řada komplexní exponenciály $x(t) = \sqrt{18}e^{j(16\pi t + \frac{3\pi}{4})}$ má pouze jeden nenulový koeficient: $c_{x,1} = \sqrt{18}e^{j\frac{3\pi}{4}}$. Určete ve složkovém tvaru koeficient $c_{y,1}$ předběhnutého signálu:
 $y(t) = x(t + \frac{1}{16})$ viz A

$$c_{y,1} = \dots = \sqrt{18} e^{j(\frac{3\pi}{4} + 16\pi \cdot \frac{1}{16})} = \sqrt{18} e^{j\frac{7\pi}{4}} = \underline{\underline{3 - 3j}}$$

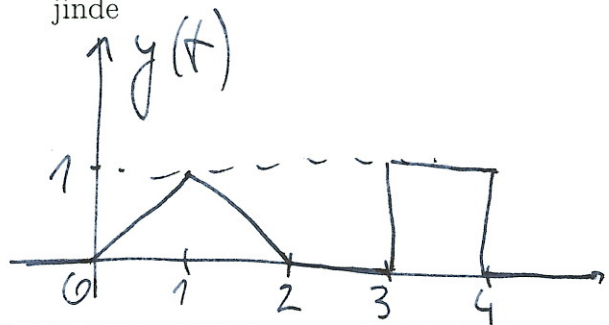
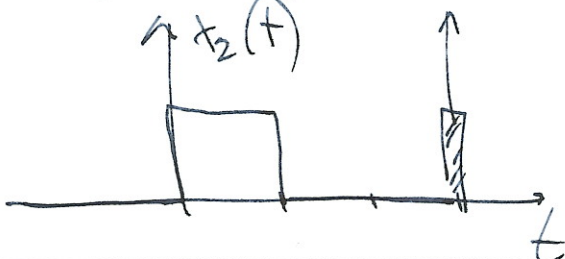

Příklad 5 Nakreslete výsledek konvoluce dvou signálů se spojitým časem: $y(t) = x_1(t) * x_2(t)$.

$$x_1(t) = \begin{cases} 1 & \text{pro } 0 \leq t \leq 1 \\ 0 & \text{jinde} \end{cases} \quad \text{a} \quad x_2(t) = \begin{cases} 1 & \text{pro } 0 \leq t \leq 1 \\ \delta(t-3) & \text{pro } t=3 \\ 0 & \text{jinde} \end{cases}$$

viz A

$\delta(t)$ označuje Diracův impuls.

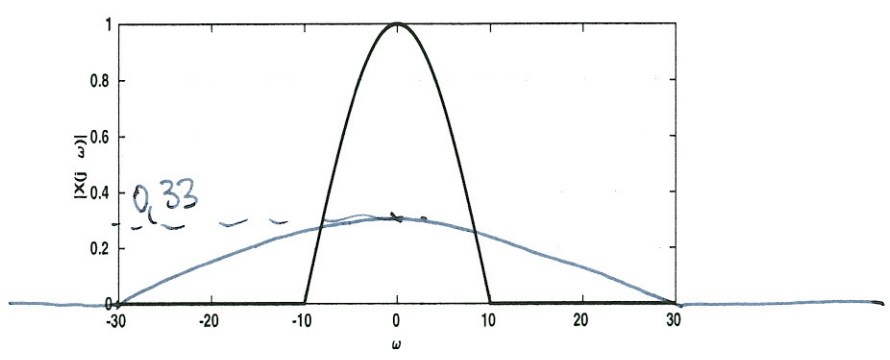

Příklad 6 Je dán trojúhelníkový signál $x(t) = \begin{cases} t+1 & \text{pro } -1 \leq t \leq 0 \\ -t+1 & \text{pro } 0 < t \leq 1 \\ 0 & \text{jinde} \end{cases}$

Nakreslete průběh modulu jeho spektrální funkce. Hodnoty na osách ω a $X(j\omega)$ řádně označte. Pomůcka: Tento signál je konvolucí dvou obdélníkových impulsů o šířce $\vartheta = 1$ a výšce $D = 1$.

viz A

Příklad 7 Na obrázku je modul spektrální funkce signálu $x(t)$. Nakreslete do stejného obrázku modul spektrální funkce zrychleného signálu $x(3t)$

viz A

Příklad 8 Převedte diferenciální rovnici systému se spojitým časem

$$\frac{d^2x(t)}{dt^2} + 0.3\frac{dx(t)}{dt} + 0.5x(t) = \frac{d^2y(t)}{dt^2} - 0.2\frac{dy(t)}{dt} - 0.1y(t)$$

viz A

$$H(s) = \frac{s^2 + 0,3s + 0,5}{s^2 - 0,2s - 0,1}$$

Příklad 9 Napište přenosovou funkci **nestabilního** systému se spojitým časem 2. řádu (maximální mocnina proměnné s může být tedy 2).

viz A

$H(s) = \dots\dots\dots$

Příklad 10 Navrhněte postup, jak experimentálně zjistit impulsní odezvu **skutečného** systému se spojitým časem (např. elektrického obvodu nebo mechanické soustavy).

viz A

Příklad 11 Mikrofon AKG PS 5 je schopen snímat frekvence až do 20kHz. Uveďte, jakou minimální vzorkovací frekvenci je nutné použít pro vzorkování signálu z tohoto mikrofonu tak, aby nedocházelo k aliasingu.

viz A

$$F_{smin} = \dots\dots\dots \text{ Hz}$$

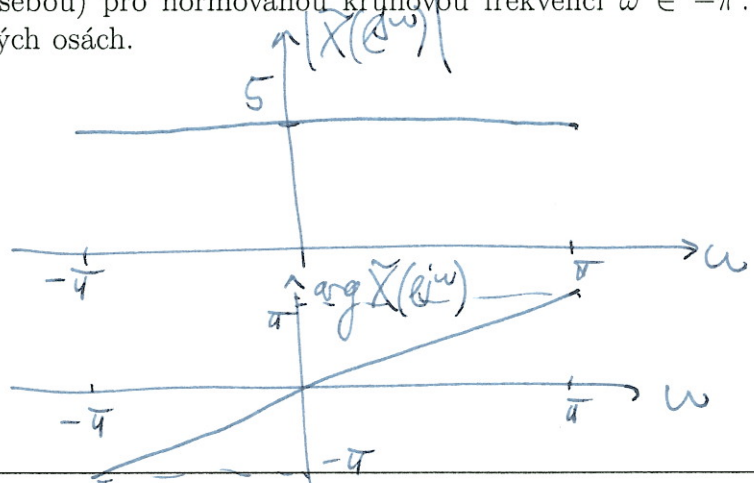
Příklad 12 Nakreslete impulsní odezvu ideálního rekonstrukčního filtru pro signály vzorkované na vzorkovací frekvenci $F_s = 8000$ Hz. Pomůcka: Pozor, tato impulsní odezva je se spojitým časem.

viz A

Příklad 13 Signál s diskretním časem má jediný nenulový vzorek: $x[-1] = 5$, všechny ostatní jsou nulové. Vypočtete jeho Fourierovu transformaci s diskretním časem $\tilde{X}(e^{j\omega})$ a nakreslete její modulovou i argumentovou část (do dvou obrázků pod sebou) pro normovanou kruhovou frekvenci $\omega \in -\pi \dots \pi$. Vyznačte důležité hodnoty na ose ω i na svislých osách.

viz A

modul: 5
argument: $+\omega$

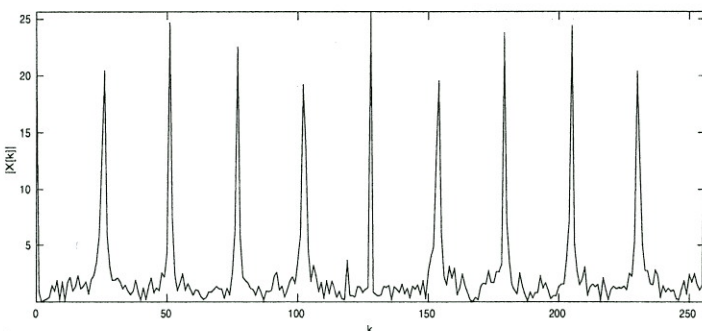

Příklad 14 V tabulce jsou uvedeny hodnoty diskretní Fourierovy řady reálného diskretního signálu s periodou $N = 8$. Doplňte chybějící hodnoty.

k	0	1	2	3	4	5	6	7
$\tilde{X}[k]$	5	-3	$1+j$	-2	1			

viz A

Příklad 15 Na obrázku je výstup diskretní Fourierovy transformace pro diskretní signál o délce $N = 512$. Je zobrazen modul pro hodnoty k od 0 do 256. Vzorkovací frekvence byla $F_s = 16000$ Hz. Z obrázku vyplývá, že signál byl periodický. Vysvětlete proč a vypočtete, jaká je jeho základní perioda v sekundách.

viz A

$$f_1 = \frac{26}{256} \cdot 8000 \text{ Hz} = 800 \text{ Hz}$$

$$T_1 = \frac{1}{f_1} = \frac{1}{800} = 1,25 \text{ ms}$$

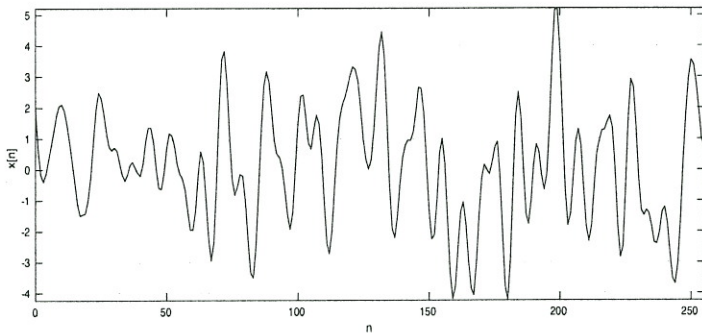
Příklad 16 Vypočítejte střední výkon libovolné báze diskrétní Fourierovy transformace $b[n] = e^{jk\frac{2\pi}{N}n}$.

viz A

Příklad 17 Stacionární a ergodický náhodný signál s diskrétním časem má stejný počet kladných i záporných hodnot. Kladné hodnoty jsou rovnoměrně rozděleny mezi 0.5 a 1.5. Záporné hodnoty jsou rovnoměrně rozděleny mezi -1.5 a -0.5. Nakreslete funkci hustoty rozdělení pravděpodobnosti takového signálu.

viz A

Příklad 18 Nakreslete, jak bude přibližně vypadat sdružená funkce hustoty rozdělení pravděpodobnosti $p(x_1, x_2, k)$ náhodného signálu na obrázku pro sousední vzorky (tedy $k = 1$) a krátce zdůvodněte. Pomůcka: funkce bude 2D, doporučuji osu x_1 vodorovně, x_2 svisle a jako hodnoty stupně šedi (příp. stupně barvy Vaší tužky). Použijte vychýlený odhad.

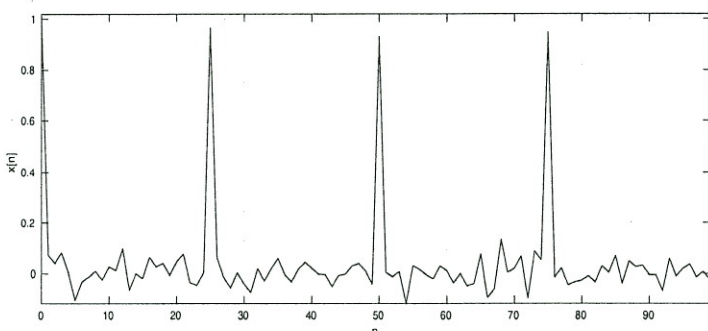

viz A

Příklad 19 Hodnoty diskrétního signálu jsou od -100 do 100. Kvantizér je porouchaný a pro všechny vstupní vzorky dává hodnotu kvantovaného signálu $x_q[n] = 0$. Vypočítejte poměr signálu ke kvantovacímu šumu (SNR), hodnotu uveďte v dB.

viz A

Příklad 20 Na obrázku je diskrétní náhodný signál o délce $N = 100$. Nakreslete přibližný průběh jeho autokorelačních koeficientů $R[k]$ pro k od -30 do 30.

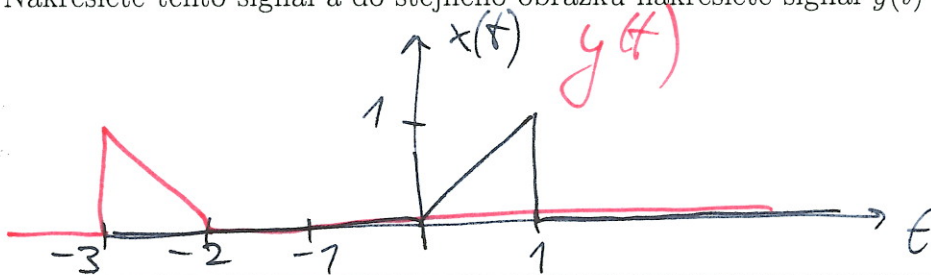

viz A

Semestrální zkouška ISS, řádný termín, 9.1.2019, skupina D

Login: ..... Příjmení a jméno: ..... Podpis: .....
(prosím čitelně!)

Příklad 1 Signál se spojitým časem je dán jako: $x(t) = \begin{cases} t & \text{pro } 0 \leq t \leq 1 \\ 0 & \text{jinde} \end{cases}$
Nakreslete tento signál a do stejného obrázku nakreslete signál $y(t) = x(-t - 2)$

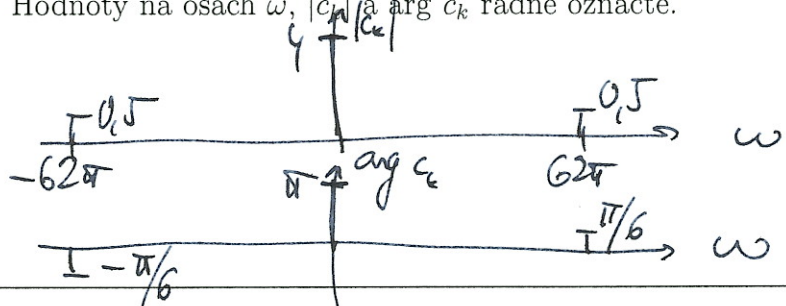

Příklad 2 Periodický signál s diskrétním časem má periodu $N = 4$. Jedna perioda obsahuje vzorky $x[0] = 3, x[1] = 2, x[2] = 1, x[3] = -1$
Určete střední výkon tohoto signálu. v.ř. A

$$P_s = \frac{3^2 + 2^2 + 1^2 + (-1)^2}{4} = \underline{\underline{3,75}}$$

Příklad 3 Signál se spojitým časem je dán jako $x(t) = -4 + \cos(62\pi t + \frac{\pi}{6})$
Nakreslete všechny nenulové koeficienty jeho Fourierovy řady na správné kruhové frekvence — do jednoho obrázku moduly, do druhého argumenty. Hodnoty na osách $\omega, |c_k|$ a $\arg c_k$ řádně označte.

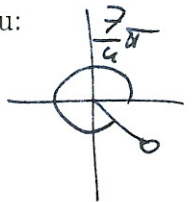
v.ř. A
 $c_0 = -4$
 $c_1 = 0,5 e^{j\pi/6}$
 $c_{-1} = 0,5 e^{-j\pi/6}$

Příklad 4 Fourierova řada komplexní exponenciály $x(t) = \sqrt{18}e^{j(16\pi t + \frac{3\pi}{4})}$ má pouze jeden nenulový koeficient: $c_{x,1} = \sqrt{18}e^{j\frac{3\pi}{4}}$. Určete ve složkovém tvaru koeficient $c_{y,1}$ předběhnutého signálu:

$$y(t) = x(t + \frac{3}{16})$$

$$c_{y,1} = \sqrt{18} \cdot e^{j(\frac{3\pi}{4} + 16\pi \cdot \frac{3}{16})} = \sqrt{18} e^{j(\frac{3\pi}{4} + 3\pi)} = \sqrt{18} e^{j\frac{7\pi}{4}} = \underline{\underline{3 - 3j}}$$

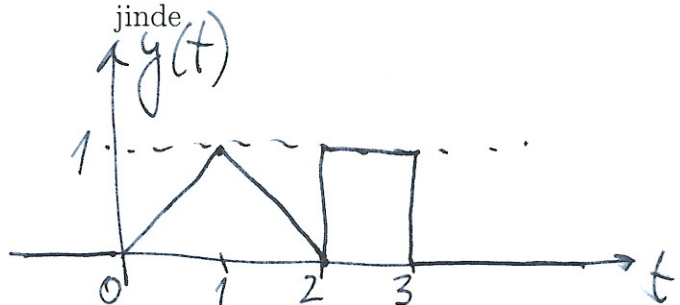
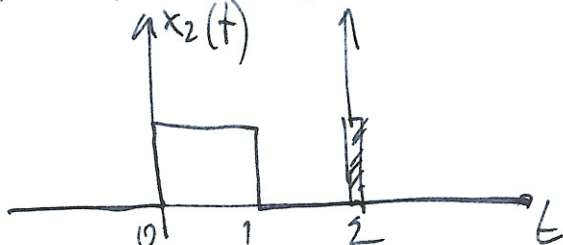

Příklad 5 Nakreslete výsledek konvoluce dvou signálů se spojitým časem: $y(t) = x_1(t) * x_2(t)$.

$$x_1(t) = \begin{cases} 1 & \text{pro } 0 \leq t \leq 1 \\ 0 & \text{jinde} \end{cases} \quad \text{a} \quad x_2(t) = \begin{cases} 1 & \text{pro } 0 \leq t \leq 1 \\ \delta(t-2) & \text{pro } t=2 \\ 0 & \text{jinde} \end{cases}$$

v.ř. A

$\delta(t)$ označuje Diracův impuls.

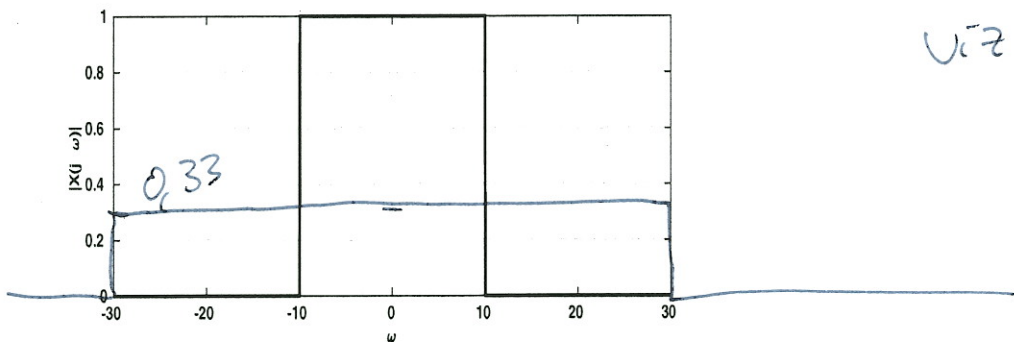

Příklad 6 Je dán trojúhelníkový signál $x(t) = \begin{cases} t+1 & \text{pro } -1 \leq t \leq 0 \\ -t+1 & \text{pro } 0 < t \leq 1 \\ 0 & \text{jinde} \end{cases}$

Nakreslete průběh modulu jeho spektrální funkce. Hodnoty na osách ω a $X(j\omega)$ řádně označte. Pomůcka: Tento signál je konvolucí dvou obdélníkových impulsů o šířce $\vartheta = 1$ a výšce $D = 1$.

viz A

Příklad 7 Na obrázku je modul spektrální funkce signálu $x(t)$. Nakreslete do stejného obrázku modul spektrální funkce zrychleného signálu $x(3t)$

Příklad 8 Převedte diferenciální rovnici systému se spojitým časem $\frac{d^2x(t)}{dt^2} + 0.7\frac{dx(t)}{dt} + 0.1x(t) = \frac{d^2y(t)}{dt^2} - 0.2\frac{dy(t)}{dt} - 0.1y(t)$ na přenosovou funkci.

viz A

$$H(s) = \frac{s^2 + 0,7s + 0,1}{s^2 - 0,2s - 0,1}$$

Příklad 9 Napište přenosovou funkci **nestabilního** systému se spojitým časem 2. řádu (maximální mocnina proměnné s může být tedy 2).

viz A

$H(s) = \dots\dots\dots$

Příklad 10 Navrhněte postup, jak experimentálně zjistit impulsní odezvu **skutečného** systému se spojitým časem (např. elektrického obvodu nebo mechanické soustavy).

viz A

Příklad 11 Mikrofon AKG PS 5 je schopen snímat frekvence až do 20kHz. Uveďte, jakou minimální vzorkovací frekvenci je nutné použít pro vzorkování signálu z tohoto mikrofonu tak, aby nedocházelo k aliasingu.

viz A

$$F_{smin} = \dots\dots\dots \text{ Hz}$$

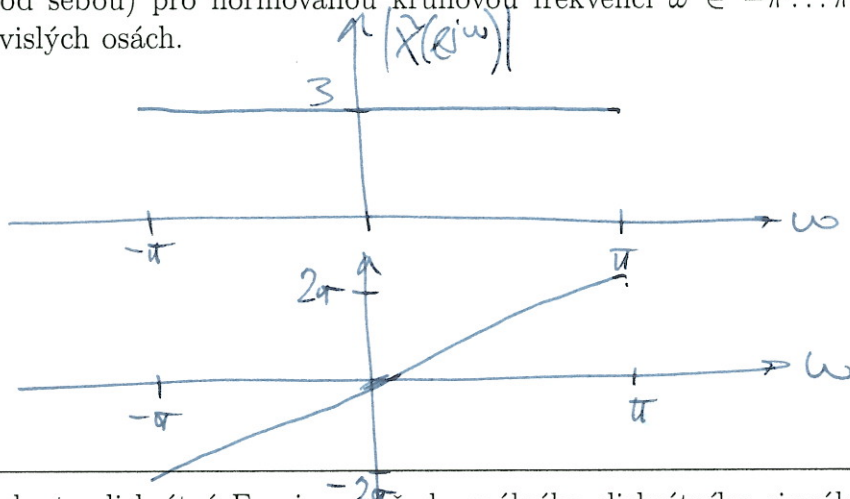
Příklad 12 Nakreslete impulsní odezvu ideálního rekonstrukčního filtru pro signály vzorkované na vzorkovací frekvenci $F_s = 8000$ Hz. Pomůcka: Pozor, tato impulsní odezva je se spojitým časem.

viz A

Příklad 13 Signál s diskretním časem má jediný nenulový vzorek: $x[-2] = 3$, všechny ostatní jsou nulové. Vypočtete jeho Fourierovu transformaci s diskretním časem $\tilde{X}(e^{j\omega})$ a nakreslete její modulovou i argumentovou část (do dvou obrázků pod sebou) pro normovanou kruhovou frekvenci $\omega \in -\pi \dots \pi$. Vyznačte důležité hodnoty na ose ω i na svislých osách.

viz A

modul: 3
argument: $+2\omega$

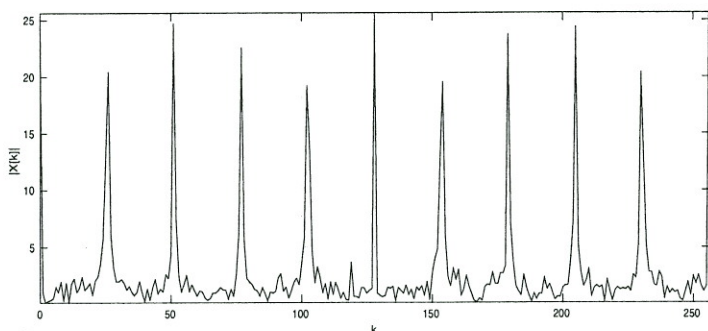

Příklad 14 V tabulce jsou uvedeny hodnoty diskretní Fourierovy řady reálného diskretního signálu s periodou $N = 8$. Doplňte chybějící hodnoty.

viz A

k	0	1	2	3	4	5	6	7
$X[k]$	5	-3	$1+j$	-2	1			

Příklad 15 Na obrázku je výstup diskretní Fourierovy transformace pro diskretní signál o délce $N = 512$. Je zobrazen modul pro hodnoty k od 0 do 256. Vzorkovací frekvence byla $F_s = 1000$ Hz. Z obrázku vyplývá, že signál byl periodický. Vysvětlete proč a vypočtete, jaká je jeho základní perioda v sekundách.

viz A

$$f_1 = \frac{26}{256} \cdot \frac{1000}{500} = \frac{1000}{500} \cdot \frac{26}{256} = 2 \cdot \frac{26}{256} = \frac{52}{256} = \frac{13}{64} \text{ Hz}$$

$$T_1 = \frac{1}{f_1} = \frac{1}{\frac{13}{64}} = \frac{64}{13} \approx 4.92 \text{ s}$$

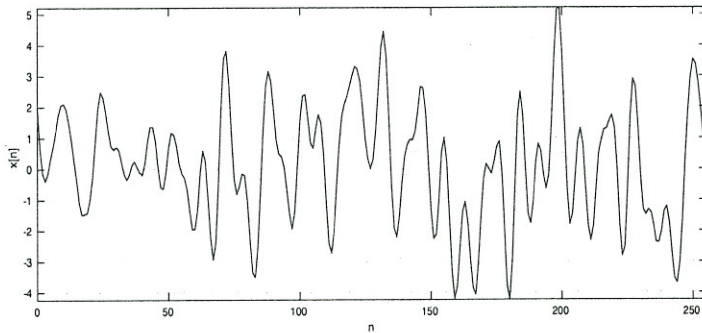
Příklad 16 Vypočítejte střední výkon libovolné báze diskrétní Fourierovy transformace $b[n] = e^{jk\frac{2\pi}{N}n}$.

viz A

Příklad 17 Stacionární a ergodický náhodný signál s diskrétním časem má stejný počet kladných i záporných hodnot. Kladné hodnoty jsou rovnoměrně rozděleny mezi 0.5 a 1.5. Záporné hodnoty jsou rovnoměrně rozděleny mezi -1.5 a -0.5. Nakreslete funkci hustoty rozdělení pravděpodobnosti takového signálu.

viz A

Příklad 18 Nakreslete, jak bude přibližně vypadat sdružená funkce hustoty rozdělení pravděpodobnosti $p(x_1, x_2, k)$ náhodného signálu na obrázku pro sousední vzorky (tedy $k = 1$) a krátce zdůvodněte. Pomůcka: funkce bude 2D, doporučuji osu x_1 vodorovně, x_2 svisle a jako hodnoty stupně šedi (příp. stupně barvy Vaší tužky). Použijte vychýlený odhad.

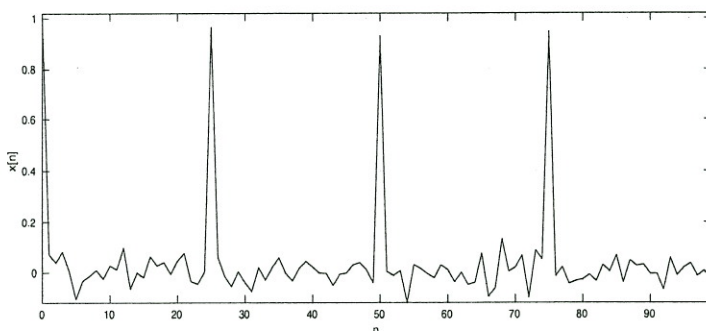

viz A

Příklad 19 Hodnoty diskrétního signálu jsou od -100 do 100. Kvantizér je porouchaný a pro všechny vstupní vzorky dává hodnotu kvantovaného signálu $x_q[n] = 0$. Vypočítejte poměr signálu ke kvantovacímu šumu (SNR), hodnotu uveďte v dB.

viz A

Příklad 20 Na obrázku je diskrétní náhodný signál o délce $N = 100$. Nakreslete přibližný průběh jeho autokorelačních koeficientů $R[k]$ pro k od -30 do 30.

viz A